

Ledelsestilsyn i Borgercenter Børn og Unge

Retssikkerhed og kvalitet i sagsbehandlingen

1.tilsyn ud fra revideret koncept, juli 2021

Socialforvaltningen, Borgercenter Børn og Unge, Staben

Indhold

Introduktion og læsevejledning	3
1. Sammenfatning	5
2. Børnefaglige undersøgelser	6
3. Inddragelse	12
4. Handleplan og opfølgning	16
5. § 11 sager	21
6. Tema nedslag: Efterværn	24

Introduktion og læsevejledning

Baggrund

Socialudvalget godkendte d. 26. august 2020 et revideret koncept for ledelsestilsyn i Borgercenter Børn og Unge (BBU). Formålet var at skabe et mere målrettet ledelsestilsyn, styrke læringsdelen yderligere, koble afrapporteringerne med det nye sagsbehandlingssystem, DUBU og kvalificere afrapporteringerne.

Det reviderede ledelsestilsyn er fokuseret omkring 4 faste temaer og 1 skiftende tema, som har til formål at sikre en fokusering på de væsentligste elementer i sagsbehandlingen. De 4 faste temaerne knytter sig til de enkelte sagsskridt i et sagsforløb og udgøres af:

1. Børnefaglige undersøgelser
2. Inddragelse
3. Handleplaner og opfølgning
4. § 11 sager.

Temanedslaget for dette ledelsestilsyn udgøres af efterværn i kapitel 5.

Proces for sagsgennemgang

Som et led i det reviderede ledelsestilsyn foretages der sagsmåling på tre niveauer i organisationen, der måler forskudt af hinanden for at sikre kvalitetssikring af resultaterne. Niveau 1 målingen tager udgangspunkt i ca. 100 sager og foretages af enhedernes afdelingsledere, faglige koordinatore og områdejurister. Niveau 2 målingen tager udgangspunkt i 50 af disse sager og foretages af jurister fra BBU Staben. Niveau 3 målingen tager udgangspunkt i 25 sager og foretages af en jurist fra Socialpolitik og Udvikling (SPU). Der er således 25 af det samlede antal sager, som bliver gennemgået af alle 3 niveauer, og hvor der kan foretages en direkte sammenligning af resultaterne.

Denne afrapportering behandler alene resultaterne fra niveau 1 sagsgennemgangen, idet denne måling indeholder den største volumen af sager. Det skal i denne forbindelse nævnes, at der ses at være nogle forskelle imellem niveau 1,2 og 3's måling af sagerne, hvilket overvejende skyldes en uensartet tolkning af udvalgte målepunkter. Borgercenter Børn og Unge vil frem mod det næste ledelsestilsyn sikre, at der sker en drøftelse af de forskelligartede vurderinger mhp. at udvikle en mere ensartet forståelse og tolkning af målespørgsmålene samt lovens bestemmelser mellem de forskellige niveauer i organisationen. Det fremgår af bilag 2 hvilke målepunkter, hvor der er en forskelligartet vurdering af mellem niveauerne.

Aktiviteter i forlængelse af ledelsestilsynet

Fund i ledelsestilsynet håndteres dels i de lokale enhederne og dels på tværs af de fem myndighedsenheder i BBU.

Efter måling på niveau 1 (afdelingsledere, faglige koordinatore og områdejurister) sker der en lokal af-rapportering og de enkelte enheder igangsætter lokale læringsaktiviteter efter behov.

Tværgående fund i ledelsestilsynet, er fund der viser sig at være gældende for flere eller alle fem myn-dighedsenheder. Borgercentret har over årene igangsat en lang række tværgående aktiviteter og tiltag, dels med baggrund i fund fra ledelsestilsynene og efter anbefaling fra Task Forcen. Borgercentret har et skærpet fokus på at lægge et realistisk niveau ift. læringsaktiviteter ud fra kapaciteten i organisationen og i regi af allerede besluttede implementeringstiltag. Det betyder, at der for nærværende ledelsestil-syn, vil være den fortsatte implementering af Borgerens Plan og den socialfaglige metode ICS (Integra-ted Childrens System), som BBU implementerede i 2020 mhp. at understøtte sagsbehandlingssyste-met DUBU, som vil være i fokus og vil blive særligt prioriteret i 2021. Under hvert kapitel beskrives det yderligere, hvilke læringsinitiativer borgercentret vil igangsætte.

Læsevejledning

Denne af-rapportering er den første af-rapportering ud fra det reviderede ledelsestilsyn og kan ikke sam-menlignes med det tidligere ledelsestilsyn. Dette ledelsestilsyn er gennemført på baggrund af en gen-nemgang af 99 sager i BBU. Sagerne, som er blevet udtrukket til at indgå i ledelsestilsynet, har foran-staltninger, som er blevet iværksat i perioden 1/7/2019 – 1/12/2020, dvs. knap 1½ år.

De aktuelle sager fordeler sig på følgende vis:

- 19 anbringelsessager
- 25 sager, hvor der er bevilliget familiebehandling
- 25 sager, hvor der er bevilliget aflastning
- 20 sager, hvor der er bevilliget kontaktperson
- 10 sager, hvor der er bevilliget en indsats efter § 11

Det er vigtigt at understrege, at de 100 udvalgte sager alene kan give en indikation af sagsbehandlings-kvaliteten. Størrelsen på den samlede volumen medfører også, at procentfordelinger og fremtidige ud-viklinger af disse er følsomme for udsving. En lille ændring i målingen af få sager kan medføre store procentvise udsving, hvorfor denne af-rapportering sker i både antal og procent.

Det er ligeledes vigtigt at påpege, at ledelsestilsynet alene udgør en juridisk gennemgang af den skrift-lige dokumentation på sagerne og derfor kun kan afdække, hvad der er blevet nedskrevet sagens akter. Dette betyder, at såfremt der er fundet aktiviteter sted, som ikke er blevet dokumenteret på sagen, vil de ikke indgå i ledelsestilsynets af-rapportering.

I af-rapporteringen fremgår udvalgte nedslagspunkter fra niveau 1 sagsgennemgang. Disse er udvalgt på baggrund af en juridisk væsentlighedsvurdering af lovgivningens krav samt de nedslagspunkter, hvor BBU enten ses at have en god praksis, som man ønsker at fastholde, eller hvor der er udfordringer, hvor der er potentiale for fremadrettet læring og udvikling. Såfremt man ønsker at orientere sig i de

samlede resultater for hele niveau 1 eller de samlede resultater for de øvrige niveaues sags gennemgang, henvises til bilag 1.

For hvert kapitel gennemgås de væsentligste fund i ledelsestilsynet og for hvert fund beskrives kort, hvilken betydning det pågældende emne har for den samlede sagsbehandlingskvalitet. Med udgangspunkt i de enkelte målepunkter ses på tværs af det pågældende emne, og der konkluderes på, hvor der i Borgercenter Børn og Unge ses styrker og udviklingspotentialer i forhold til at skabe god kvalitet i sagsbehandlingen. Endelig beskrives det, hvilke læringsaktiviteter forvaltningen påtænker at igangsætte i forlængelse heraf.

1. Sammenfatning

I det følgende beskrives et kort sammendrag af de væsentligste fund fra ledelsestilsynets sags gennemgang samt en gennemgang af, hvordan BBU vil adressere ledelsestilsynets resultater.

BBU er først og fremmest gode til at udarbejde børnefaglige undersøgelser, som udgør den væsentligste kilde til information for den videre sagsbehandling. Vi er ligeledes gode til at vurdere vores børn og unges støttebehov og udarbejde en begrundet stillingtagen til valg af foranstaltning, og størstedelen af vores sager vurderes herudover at være tilstrækkelig oplyst på afgørelsestidspunktet. Vi skal dog have en særlig opmærksomhed på vores § 11 sager, særligt ift. at sikre, at der også i disse sager foreligger et oplysningsgrundlag, der er tilstrækkeligt til at vurdere, om der er tale om en afgrænset problemstilling, der kan håndteres via et § 11 forløb.

BBU har et forbedringspotentiale ift. at afdække netværk. Ledelsestilsynet viser, at vores sager ofte indeholder beskrivelser af barnets nærmeste familie og netværk, men at det ikke i sagen kan ses, at der er taget tilstrækkelig stilling til, hvordan disse kan være en ressource og bidrage til at støtte barnet og familien med vanskelighederne. Vi har ligeledes et forbedringspotentiale ift. at inddrage børn, unge og forældremyndighedsindehavere i deres sagsforløb.

Vi skal blive endnu bedre til at skabe systematik i opbygningen af vores børnefaglige undersøgelser, så de i højere udstrækning kan tjene som et samlet oplysningsdokument og styringsredskab for vores sager. Dette gør sig ligeledes gældende for vores handleplaner, som for ofte bliver for sent udarbejdet eller indeholder for ukonkrete mål til at udgøre et aktivt styringsredskab. I forlængelse heraf skal vi blive bedre til at følge op på sagerne.

Det er dog meget positivt, at vi i stort set alle sager får iværksat relevant og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge. Ud fra en juridisk og socialfaglig væsentlighedsbetragtning er dette målepunkt af afgørende betydning for, om vi lykkes med at hjælpe de udsatte børn, unge og familier, som vi møder i BBU.

Endeligt fremgår det af vores temanedslag på efterværnsområdet, at vi, i langt størstedelen af vores sager, træffer korrekte afgørelser om efterværn. Vi har dog et forbedringspotentiale ift. at sikre, at beslutningen om efterværn bliver truffet senest 6 måneder, inden den unge fylder 18 år.

BBU vil primært adressere ovenstående fund i ledelsestilsynet ved at understøtte implementeringen af ICS og Borgerens Plan, herunder samarbejdsmodellen, da det er vurderingen, at en implementering i bund af disse allerede igangsatte initiativer vil skabe bedre forudsætninger for:

- en mere systematisk afdækning og inddragelse af netværket
- en forbedret systematik og kronologi i de børnefaglige undersøgelser
- en større grad af inddragelse af børn, unge og deres forældre i særligt handleplansarbejdet
- En bedre målfastsættelse i vores handleplaner mhp. at lade handleplanen udgøre et mere aktivt styringsredskab i tilrettelæggelsen af vores indsatser.

Ledelsestilsynet peger herudover på, at vi bør have en særskilt opmærksomhed på at sikre, at der sker en tilstrækkelig inddragelse af både børn/unge og deres familier i løbet af deres sagsforløb. Dette er et område, som BBU har et vedvarende fokus på, og som der løbende arbejdes med udviklingen af ude i enhederne. Som følge heraf, og af hensyn til organisationens forandringskapacitet, iværksættes der ikke nogen nye særskilte læringstiltag for dette indsatsområde på baggrund af dette ledelsestilsyn, men der vil i perioden frem til de kommende ledelsestilsyn blive fulgt op på udviklingen på området.

I de følgende kapitler vil ledelsestilsynets resultater for de enkelte sagsskridt blive udfoldet nærmere.

2. Børnefaglige undersøgelser

Dette kapitel behandler ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med indhentning af sagsoplysninger og den samlede udredning af en sag i BBU. Den børnefaglige undersøgelse udgør et særligt vigtigt redskab i denne forbindelse, og er derfor også et centralt omdrejningspunkt for ledelsestilsynets sagsgennemgang.

Efter Serviceloven skal der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte. Undersøgelsen skal resultere i, at der tages begrundet stilling til, om der er grundlag for at iværksætte særlig støtte over for barnet og familien, og hvis det er tilfældet, hvilke former for støtte, der bedst kan være med til at løse de problemer eller behov, der er afdækket i den børnefaglige undersøgelse.

Udarbejdelsen af børnefaglige undersøgelser

Den børnefaglige undersøgelse skal afdække alle relevante forhold hos barnet eller den unge og familien. Undersøgelsen er således en forudsætning for at kunne tilbyde BBU's børn og unge den rette hjælp og

støtte. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

2.1 Er der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50?	Andel	Antal
Ja, der er udarbejdet en (ny) børnefaglig undersøgelse	85%	76
Ja, men den er mangelfuld	9%	8
Nej	4%	4
Ikke relevant	1%	1
Total	100%	89

Tabellen viser, at der samlet set ses at foreligge børnefaglige undersøgelser i 84 af de 89 sager, svarende til 94 pct. af alle sagerne. Af de 84 undersøgelser bliver 8 undersøgelser dog vurderet som værende mangelfulde.

Ledelsestilsynets gennemgang peger på, at nogle af de mangelfulde undersøgelser er kendetegnet ved at være uaktuelle og ikke forholde sig til den seneste udvikling i barnet og familiens liv. Ledelsestilsynets gennemgang peger også på, at der ikke i sagerne ses at være en ensartet praksis for, hvornår de børnefaglige undersøgelser bliver opdateret.

Ovenstående hænger tæt sammen med en anden af ledelsestilsynets mere tværgående fund, som peger på, at flere af de børnefaglige undersøgelser ikke altid vurderes at være tilstrækkelig systematiske i deres opbygning, og dermed ikke udgør et tilstrækkeligt oplysningsdokument eller styringsdokument på sagen.

Et eksempel på denne problemstilling er, at væsentlige oplysninger af betydning for sagen ikke fremgår af den børnefaglige undersøgelse, men ligger som en af mange andre akter på sagen, når den børnefaglige undersøgelse ikke bliver opdateret relevant. Mangel på systematik i den børnefaglige undersøgelse gør det vanskeligere at bevare overblikket over barnet og familiens udfordringer og i forlængelse heraf at foretage en relevant afklaring af familiens støttebehov.

Tidsfrist for udarbejdelsen af børnefaglige undersøgelser

Den børnefaglige undersøgelse skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal der udarbejdes en foreløbig vurdering, og undersøgelsen skal snarest herefter afsluttes. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor den børnefaglige undersøgelse er blevet afsluttet inden for 4 måneders fristen.

2.4 Er den børnefaglige undersøgelse afsluttet indenfor 4 måneders fristen, jf. § 50, stk. 7?	Andel	Antal
Ja	72%	64
Nej, men det burde der have været	17%	15

2.4 Er den børnefaglige undersøgelse afsluttet indenfor 4 måneders fristen, jf. § 50, stk. 7?	Andel	Antal
Nej, på grund af særlige forhold	7%	6
Ikke relevant	4%	4
Total	100%	89

Tabellen viser, at undersøgelsen ses at være blevet udarbejdet inden for 4 måneders fristen i 64 sager, svarende til 72 pct. af sagerne. Hertil kommer 6 sager, svarende til yderligere 7 pct., hvor der har gjort sig nogle særlige forhold gældende, som kan medføre, at undersøgelsen har overskredet fristen.

Her kan eksempelvis være tale om, at man afventede en psykologisk undersøgelse, som medførte, at man ikke kunne færdiggøre den børnefaglige undersøgelse inden for tidsfristen.

Endeligt er der 15 sager, svarende til 17 pct. af sagerne, hvor 4 måneders fristen er blevet overskredet.

At 4 måneders fristen ikke er overholdt er ikke ensbetydende med, at der ikke er blevet udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, idet der alene måles på, om undersøgelsen er blevet udarbejdet inden for den i loven fastsatte frist. Det betyder at en overskridelse på få dage også vil tælle som en fejl. Dette er der flere eksempler på gør sig gældende i dette ledelsestilsyn.

Stillingtagen til støtteindsats

Når forvaltningen har indsamlet alle relevante oplysninger i et barns sag, skal der foretages en samlet vurdering af barnets/den unges støttebehov, også kaldet en begrundet stillingtagen. Dette indbefatter, at forvaltningen foretager en konkret og individuel vurdering af, hvilken type støtteindsats, som forventes at imødekomme barnets og familiens udfordringer samlet set.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor det vurderes, at der er blevet udarbejdet en begrundet stillingtagen til foranstaltningen jf. § 50, stk. 6.

2.5 Har kommunen på baggrund af undersøgelsen udfærdiget en begrundet stillingtagen til foranstaltningen, jf. § 50, stk. 6.?	Andel	Antal
Ja	93%	83
Nej	7%	6
Total	100%	89

Tabellen viser, at der i 83 sager, svarende til 93 procent af det samlede antal sager, ses at foreligge en begrundet stillingtagen til valg af foranstaltning på sagen.

For de 6 sager, hvor der ikke ses at foreligge en begrundet stillingtagen, er årsagerne blandede. Enten skyldes det, at den påtænkte foranstaltning ikke synes at være velbegrundet i undersøgelsen. Der kan også være tale om, at den børnefaglige undersøgelse ikke forholder sig til den pågældende foranstaltning i en sag, hvor der er iværksat flere støtteforanstaltninger for familien.

Afdækning af netværk

Familien og familiens netværk er som udgangspunkt varige relationer i et barns liv. Derfor er familien og familiens netværk for langt de fleste børn og unge afgørende for at finde gode, holdbare løsninger på eventuelle problemstillinger. Løsninger i netværket kan spænde vidt og afhænger af barnets behov og de ressourcer, der er i familiens netværk, men udgør et vigtigt supplement til de indsatser, som BBU tilbyder. Af Serviceloven fremgår det, at den børnefaglige undersøgelse skal indeholde oplysninger om, hvorvidt der er et netværk, som kan bidrage til at klare vanskelighederne, og Servicelovens § 47 forpligter kommunen til at overveje en systematisk inddragelse af netværket. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor det vurderes, at netværket er tilstrækkeligt afdækket.

2.9 Er der oplysninger om forhold i familien og dennes omgivelser (netværk), der kan bidrage til at klare vanskelighederne, jf. § 50, stk. 6?	Andel	Antal
Ja	56%	50
Nej	44%	39
Total	100%	89

Tabellen viser, at netværket ses at være blevet tilstrækkeligt afdækket i 50 af sagerne, svarende til 56 pct. af det samlede antal. Det betyder samtidig, at det ikke kan ses i sagerne, at netværket er blevet tilstrækkeligt afdækket i 39 af sagerne, svarende til 44 pct.

Ledelsestilsynets gennemgang af de sager, hvor netværket ikke ses at være tilstrækkeligt afdækket, peger på, at sagerne ofte indeholder beskrivelser af barnets nærmeste familie og netværk, men at det ikke ses i sagen, at der er taget stilling til, hvordan disse kan være en ressource og bidrage til at klare vanskelighederne.

Resultatet peger på, at der er behov for en struktureret og veldokumenteret netværksinddragelse, og at dette fortsat bør være et vigtigt fokusområde i BBU.

Det samlede oplysningsgrundlag

Ved ledelsestilsynets sagsgennemgang vurderes der afslutningsvis på, om sagen er tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet. Dette vil sige, at der foretages en samlet vurdering af, om der er tilstrækkelig med oplysninger om barnet/den unges og dennes families vanskeligheder og forudsætninger for at overkomme disse, til at man kan vurdere, hvilken støtteindsats der adresserer problemerne bedst, når der skal træffes afgørelse. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, som vurderes at være tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet.

2.10 Er sagen oplyst tilstrækkeligt på afgørelsestidspunktet for den afgørelse tilsynet vedrører?	Andel	Antal
Ja	88%	78
Nej	12%	11
Total	100%	89

Tabellen viser, at 78 af de 89 sager, svarende til 88 pct. af sagerne vurderes at være tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet. Dette betyder samtidig, at 11 af sagerne, svarende til 12 pct. ikke ses at indeholde tilstrækkeligt med oplysninger på afgørelsestidspunktet.

Disse sager er kendetegnet ved, at det ikke kan ses af sagerne, at der er blevet indhentet de relevante oplysninger fra fx skole eller daginstitution, ikke er blevet gennemført den nødvendige partshøring, eller at der ikke ses at foreligge en reel afgørelse på sagen.

BBU vil i det fremadrettede arbejde fortsat have fokus på, at sagerne bliver tilstrækkeligt oplyst. Sagsbehandlernes øgede fokus på at indsamle og behandle de relevante oplysninger kan understøtte en mere målrettet og effektiv sagsoplysning, som i sidste ende vil resultere i bedre afgørelser.

Opsamling

Kapitlet har beskrevet ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med udredningen af en sag i BBU, hvor den børnefaglige undersøgelse udgør et særligt vigtigt redskab.

Kapitlet viser sammenfattende, at:

- Vi er gode til at udarbejde børnefaglige undersøgelser, som udgør den væsentligste kilde til information for den videre sagsbehandling. Ud af de 89 sager, som ledelsestilsynet vedrører, mangler der kun at blive udarbejdet børnefaglige undersøgelser på afgørelsestidspunktet i 4 af sager, svarende til 4 pct.
- Vi er gode til at vurdere børn og unges støttebehov og udarbejde en begrundet stillingtagen til valg af foranstaltning, og størstedelen af vores sager vurderes herudover at være tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet. Ledelsestilsynet viser, at der i 93 procent af det samlede antal sager foreligger en begrundet stillingtagen til valg af foranstaltning, ligesom 88 pct. af vores sager vurderes at være tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet.
- Vi har et forbedringspotentiale ift. at afdække netværk. Ledelsestilsynets gennemgang viser, at netværket ikke er blevet tilstrækkeligt afdækket i 44 pct. af sagerne. Gennemgangen viser i forlængelse heraf, at sagerne ofte indeholder beskrivelser af barnets nærmeste familie og netværk, men at det ikke i sagerne kan ses, at der er taget stilling til, hvordan disse kan være en ressource og bidrage til at støtte barnet og familien med vanskelighederne.
- Vi har et forbedringspotentiale ift. at skabe systematik i opbygningen af vores børnefaglige undersøgelser, så de i højere udstrækning kan tjene som et samlet oplysningsdokument og styringsredskab for vores sager.

På baggrund af disse fund i ledelsestilsynet iværksættes nu følgende læringsinitiativer:

Læringsaktiviteter, der skal understøtte afdækningen af netværk og en øget systematik i udarbejdelsen af børnefaglige undersøgelser:

- BBU's faglige omstillingsplan "En plads i Fællesskabet" består af 5 faglige fokusområder. Et af disse fokusområder er "Netværk", som har til formål at sikre, at løsninger udarbejdes i et samarbejde med familiens netværk, når det kan lade sig gøre. Som et led i dette arbejde er der aktuelt ved at blive udarbejdet en metodeværktøjskasse, som er en samling af metoder, der skal hjælpe medarbejdere til at indtænke, aktivere og inddrage netværket i deres opgaveløsning. Arbejdet med Metodeværktøjsskassen forventes påbegyndt i løbet af 2021, hvilket forventes at bidrage til en øget opmærksomhed på aktivering af netværket.
- Der gennemføres undervisning af afdelingslederne og de faglige koordinatore i efteråret 2021 -foråret 2022. Formålet er, at afdelingslederne og de faglige koordinatore får en øget viden og forståelse ift. serviceloven, retssikkerhedsloven og forvaltningsloven mhp. at sikre systematik i sagerne og viden om de forskellige loves samspil samt sikre korrekt sagsbehandling. Målet er, at afdelingslederne og de faglige koordinatore skal understøtte korrekt juridisk feedback til sagsbehandlerne i deres daglige sagsarbejde og ved tilbagemelding på fund i ledelsestilsynene. Fokus punkter i undervisningen vil være:
 - Indhentelse af oplysninger
 - Udarbejdelse i samarbejde med forældrene
 - Børnesamtale
 - Understøttelse og inddragelse af familiens private netværk
 - Systematik i den børnefaglige undersøgelse
 - Den socialfaglige vurdering
- I 2020 overgik BBU til IT-sagsbehandlingssystemet DUBU. På samme tid foretog man et skift til den socialfaglige metode ICS. ICS understøtter en sagsbehandlingspraksis, hvor barnet, familien og netværket bliver inddraget og er aktivt medvirkende til at løse barnets og familiens problemer, og hvor der er fokus på såvel ressourcer som problemer. De overordnede målsætninger for ICS er:
 - Mere systematik i sagsbehandlingen
 - Stærkere inddragelse af barn og forældre i sagsbehandlingen
 - Anvendelse af ressourcer fra familien og netværket
 - Bedre matchning af behov og indsats

Da ICS har netværk og systematik som et centralt omdrejningspunkt, er det forventningen, at en fortsat implementeringsindsats naturligt vil bidrage til et øget fokus på disse områder.

Arbejdet med at implementere ICS metoden er en længerevarende faglig udviklingsproces, som der fortsat er planlagt implementeringsunderstøttende aktiviteter i tilknytning til. Som et led i implementeringsprocessen, bliver der aktuelt gennemført et modul på Københavns Professionshøjskole med deltagelse af 30 medarbejdere. Herudover planlægges der online uddannelsesdage i metoden i både efteråret og foråret for 40 medarbejdere, ligesom der stilles krav om, at alle medarbejdere på

myndighedsområdet skal gennemføre et e-læringskursus i metoden. Hertil kommer, at der organisatorisk sikres ledelsesmæssig fokus på brugen af metoden vha. faste mødefora mellem medarbejdere og ledere, hvor der kan gives faglig sparring.

Samlet set er det forventningen, at ovenstående aktiviteter vil skabe bedre forudsætninger for en mere systematisk afdækning og inddragelse af netværket samt en generelt forbedret systematik i de børnefaglige undersøgelser fremadrettet.

3. Inddragelse

Dette kapitel behandler ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med inddragelse af børn, unge og deres forældre i BBU's sagsbehandling.

Børn og unge har ret til at blive inddraget i deres sag for bl.a. at kunne bidrage til sagens oplysning og pege på relevante løsninger alt afhængig af deres alder og modenhed. Forældremyndighedsindehavere har ligeledes ret til at blive inddraget i deres børns sagsforløb og udgør herudover en vigtig samarbejdspart i arbejdet med at tilrettelægge en egnet støtteindsats.

Børnesamtalen

Det er et lovkrav, at der skal tales med barnet eller den unge, inden der træffes en afgørelse om en støtteindsats. Samtalen kan dog undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en samtale med barnet eller den unge i forbindelse med udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse, jf. § 50. Samtalen kan herudover også undlades, såfremt barnets alder og modenhed eller sagens karakter taler imod det. Hvis dette er tilfældet, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse dog søges tilvejebragt på anden vis.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der er gennemført en samtale med barnet i tilknytning til afgørelsen, jf. § 48.

3.1 Er der gennemført en samtale med barnet i tilknytning til afgørelsen som tilsynet vedrører, jf. § 48?	Andel	Antal
Ja, inden afgørelsen blev truffet	55%	49
Ja, ifm. børnefaglig undersøgelse	6%	5
Nej, men §48 er opfyldt	8%	7
Ja, men ikke om den påtænkte foranstaltning	4%	4
Ja, men først efter, at afgørelsen er truffet	2%	2
Nej og §48 ses ikke at være opfyldt	25%	22
Total	100%	89

Tabellen viser, at der i samlede 54 sager, svarende til 61 % sagerne ses at være blevet gennemført en samtale med barnet forud for afgørelsen eller umiddelbart forinden ifm. den børnefaglige undersøgelse. Hertil kommer 7 sager, svarende til 8 pct., hvor der ikke ses at være blevet talt med barnet, men hvor § 48 ses at være opfyldt alligevel.

Her kan være eksempelvis være tale om sager, hvor barnet har været for lille eller for psykisk sårbar til, at man kunne afholde en børnesamtale, og hvor man i stedet har tilvejebragt barnets perspektiv på anden vis.

Sammenfattende betyder dette, at § 48 ses at være overholdt i 61 sager, svarende til 69 pct. af sagerne.

For 22 sagers vedkommende, svarende til 25 pct., fremgår det ikke af sagen, at der er blevet gennemført en børnesamtale, og § 48 ses heller ikke at være opfyldt på anden vis.

Børnesamtalen er et afgørende redskab til at tilvejebringe børn og unges perspektiv på sagsbehandlingen. BBU vil derfor have fokus på dette i den fremadrettede kvalitetsudvikling af sagsbehandlingen.

Børn og forældres inddragelse i sagsforløbet

Foruden børnesamtalen måles der i ledelsestilsynet også på, om der i løbet af hele sagsforløbet er sket en tilstrækkelig inddragelse af både børn og forældremyndighedsindehavere. I nedenstående tabeller fremgår antallet af sager, hvor det vurderes, at der er sket en tilstrækkelig og relevant inddragelse af hhv. barnet/den unge og deres forældremyndighedsindehavere.

Tabel A: Inddragelse af børn/unge

3.2 Er der i hele sagsforløbet frem til afgørelsen sket tilstrækkelig og relevant inddragelse af barnet/den unge?	Andel	Antal
Ja	69%	61
Nej	26%	23
Nej, men det er begrundet	2%	2
Ikke relevant	3%	3
Total	100 %	89

Tabellen viser, at det i 61 sager, svarende til 69% af det samlede antal sager, ses at være sket en tilstrækkelig og relevant inddragelse af barnet/den unge. Det er samtidig vurderet, at der i 23 sager, svarende til 26 % af det samlede antal sager, ikke ses at være sket en tilstrækkelig og relevant inddragelse af barnet/den unge.

Nogle af disse sager er kendetegnet ved, at der er blevet talt med barnet i løbet af sagsforløbet, men det kan ikke ses i sagen, at der er blevet talt om den påtænkte foranstaltning. Der ses derfor ikke i sagen

årsagssammenhæng mellem det, der tales med barnet/den unge om, og de i lovgivningen opstillede formål med samtalen.

Andre sager er kendetegnet ved, at man har vurderet, at det ikke var muligt at gennemføre en børnesamtale, men at dette ikke ses at være tilstrækkeligt begrundet eller dokumenteret i sagen.

Ledelsestilsynets viser herudover, at der er en klar tendens til, at der sker en større grad af inddragelse i anbringelsessagerne frem for sager om forebyggende foranstaltninger.

Tabel B inddragelse af forældremyndighedsindehavere

3.4 Er der i hele sagsforløbet frem til afgørelsen sket tilstrækkelig og relevant inddragelse af forældremyndighedshaver(e)?	Andel	Antal
Ja	79%	70
Nej	21%	19
Total	100 %	89

Tabellen viser, at det i 70 sager, svarende til 79% af det samlede antal sager ses at være sket en tilstrækkelig og relevant inddragelse af myndighedshaver(e), men at dette ikke ses at være tilfældet i 19 sager, svarende til 21%.

Dette hænger tæt sammen med en anden af ledelsestilsynet mere tværgående fund, som omhandler måden hvorpå, vi inddrager borgerne på. Det ses i flere af vores sager, at vi foretager inddragelsen, men at det ikke kan ses i sagen, at vi er tilstrækkelig konkrete på, hvad vi inddrager børnene og deres familier i og hvorfor. Der kan således være tale om sager, hvor vi foretager børnesamtalen, men hvor det ikke kan ses i sagen, at vi i samtalen får spurgt til barnets holdning til den påtænkte foranstaltning. På denne måde ses der flere sager, hvor vi har foretaget en generel inddragelse, men ikke en konkret inddragelse ift. det, der er formålet med inddragelsen i den pågældende situation. Der er derfor behov for, at vi bliver stadig mere opmærksomme på formålet med den konkrete inddragelse i alle dele af sagsforløbet.

Det skal dog samtidig også nævnes, at der i dette ledelsestilsyn også ses en række sager, hvor inddragelse af både barnet/den unge og dennes familie og netværk bliver fremhævet som noget særligt positivt for sagsbehandlingsforløbet.

Opsamling

Kapitlet har beskrevet ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med inddragelse af børn, unge og deres forældre.

Kapitlet viser sammenfattende, at:

- Vi skal blive bedre til at inddrage vores børn og unge i deres sag. Dette gør sig gældende både hvad angår børnesamtalen, som vi i dag overholder i 69 pct. af sagerne, samt hvad angår børn og unges inddragelse i det samlede sagsforløb, som også vurderes at være sket på tilstrækkelig vis i 69 pct. af sagerne.

- Vi skal ligeledes blive bedre til at inddrage forældremyndighedsindehaverne i sagsforløbet. Det er vurderingen, at det i dag ikke sker i tilstrækkeligt omfang i 1 ud af 5 sager.
- Det ses i vores sager, at vi har fokus på generelt at inddrage, men skal have mere fokus på *formålet* med at inddrage vores børn/unge og deres familier, så vi sikrer, at der sker en konkret inddragelse ift. den pågældende situation.

På baggrund af disse fund i ledelsestilsynet iværksættes nu følgende handlinger/læringsinitiativer:

Læringsaktiviteter, der skal understøtte en bedre inddragelse af børn, unge og deres forældre i sagsforløbet

BBU har et vedvarende fokus på at skabe bedre forudsætninger for god børneinddragelse og har derfor følgende initiativer i gang, som forventes at medføre en positiv effekt på området.

- BBU har igangsat en implementering af erfaringer fra projekt "Inddragelse af børn, unge og deres netværk i anbringelsessager – tilgange og metoder, der kan gøre en forskel". I forbindelse med projektet er der udarbejdet en hjemmeside, hvor sagsbehandlere kan få inspiration til, hvordan de kan inddrage børn og unge i forbindelse med fx det personrettede tilsyn. Metoderne kan ligeledes anvendes for sagsbehandlere, der følger op en forebyggende indsats eller er i gang med at udarbejde en børnefaglig undersøgelse. Der afholdes konference i oktober 2021 for sagsbehandlere og samarbejdspartnere.
- Som nævnt i afsnittet om børnefaglige undersøgelser er det ligeledes forventningen, at en fortsat understøttelse af implementering af Borgerens Plan og herunder samarbejdsformen samt den socialfaglige metode ICS vil bidrage positivt til en bedre både børne- og forældreinddragelse, da dette er pejlemærker for dels ICS, ligesom samarbejdsformen i regi af Borgerens Plan har borgerinddragelse som omdrejningspunkt.
- Det er herudover forventningen, at implementeringen af DUBU vil skabe bedre forudsætninger for inddragelse af både børn og forældre, idet skabelonerne i højere grad understøtter inddragelse i forbindelse med opstarts- og opfølgingsmøder.
- BBU vil herudover lade inddragelse udgøre et fagligt fokuspunkt ved sagsgennemgange, som foretages min. hver anden mdr. af hhv. afdelingsledere og faglige koordinatore i dialog med sagsbehandler. Der vil i denne forbindelse være et særligt fokus på at skærpe opmærksomheden på formålet med den konkrete inddragelse.

Det vurderes sammenfattende, at de igangværende initiativer tilsammen vil give et bedre fundament for at sikre et fremadrettet fokus på inddragelse af såvel børn, unge og deres forældre.

4. Handleplan og opfølgning

Dette kapitel behandler ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med udarbejdelse af en handleplan samt den lovpligtige opfølgning på handleplanen.

Kommunen er forpligtet til at udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger. En handleplan skal beskrive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse og indeholde konkrete handleplansmål for, hvordan man vil imødekomme de problemer, der er blevet afdækket i den børnefaglige undersøgelse.

Udarbejdelsen af § 140 handleplaner

Som ovenfor nævnt er handleplanen et grundlæggende redskab i sagsbehandlingen. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der ses at være udarbejdet en handleplan.

4.1 Er der udarbejdet en handleplan efter § 140?	Andel	Antal
Ja	83%	74
Ja, men den er mangelfuld	7%	6
Nej, men det burde der have været	7%	6
Nej, foranstaltningen var akut, og der er ikke gået 4 måneder	3%	3
Total	100 %	89

Tabellen viser, at der i 74 sager, svarende til 83% af det samlede antal sager, ses at være udarbejdet en handleplan efter §140. Herudover har man i 6 sager, svarende til 7%, vurderet, at selvom handleplanerne foreligger, så vurderes de at være mangelfulde.

Flere af disse mangler skyldes, at handleplanen ikke har opstillet mål for den støtteforanstaltning, som ledelsestilsynet vedrører. Der kan eksempelvis være tale om sager, hvor der ses at være opstillet mål for en tidligere afgørelse om aflastning, men at der ikke ses at være blevet udarbejdet mål i forbindelse med tildelingen af en kontaktperson. Et andet eksempel kan være handleplaner, som består af meget overordnede eller ukonkrete mål, som kan være vanskelige at tilrettelægge en indsats på baggrund af.

Tabellen viser endeligt, at det i 6 sager, svarende til 7% ikke kan ses af sagen, at der er blevet udarbejdet en handleplan, selvom det burde være sket.

Samlet set bør der være en styrket opmærksomhed på målfastsættelsen i vores handleplaner, at på at der udarbejdes handleplan i alle sager, samt at tidsfristen for handleplaner overholdes jf. nedenstående afsnit.

Tidspunkt for udarbejdelsen af handleplanen

Det er en betingelse efter serviceloven, at handleplanen udarbejdes, inden der træffes afgørelse om bevilling af en foranstaltning, således, at indsatsen kan komme godt fra start. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der er udarbejdet en handleplan inden afgørelsen, som tilsynet vedrører.

4.2 Er handleplanen udarbejdet inden afgørelsen som tilsynet vedrører, jf. § 140, stk. 1?	Andel	Antal
Ja	55%	49
Ja, der er lavet en foreløbig handleplan	8%	7
Nej, hverken en handleplan eller en foreløbig handleplan	37%	33
Total	100 %	89

Tabellen viser, at der i 49 sager, svarende til 55% af det samlede antal sager, ses at være blevet udarbejdet en handleplan inden afgørelsen. I yderligere 7 af sagerne, svarende til 8 pct. ses der at være blevet udarbejdet foreløbige handleplaner forud for foranstaltningens opstart.

Her er der typisk tale om sager, hvor man har været nødsaget til at handle akut og ikke har haft tid til at udarbejde en handleplan inden afgørelsen.

Endeligt viser tabellen, at det i 33 sager, svarende til 37% af det samlede antal sager, ikke kan ses, at der er blevet udarbejdet en handleplan eller en foreløbig handleplan før afgørelsen.

Klagevejledning

I ledelsestilsynet måles der også på, om vi i BBU vedlægger en klagevejledning knyttet til de afgørelser, der bliver truffet. BBU træffer beslutninger med stor indvirken for det enkelte barn/den enkelte ung og dennes familie, og det er derfor vigtigt, at alle afgørelser følges af en klagevejledning, hvor det fremgår, hvilken instans borgeren skal rette sin klage til, hvordan klagen bliver behandlet, og endeligt om der er en eventuel tidsfrist for, hvornår klagen senest skal afgives.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor afgørelsen som tilsynet vedrører, er ledsaget af en skriftlig klagevejledning, jf. forvaltningsloven §25.

5.5 Er afgørelsen som tilsynet vedrører ledsaget af en klagevejledning, jf. forvaltningsloven § 25?	Andel	Antal
Ja	70%	62
Nej	30%	27
Total	100 %	89

Tabellen viser, at 62 sager, svarende til 70% af det samlede antal sager ses at være ledsaget af en klagevejledning. Det betyder samtidig også, at 27 sager, svarende til 30% af afgørelserne, hvor det ikke fremgår af sagens akter, at der foreligger en klagevejledning.

BBU har som offentlig instans en særlig forpligtigelse til at vejlede vores borgere omkring deres klagemuligheder. Der er derfor et betydeligt forbedringspotentiale, når dette ikke sker i knap en tredjedel af vores sager.

Opfølgning

Senest 3 måneder efter iværksættelsen af en foranstaltning skal der foretages en vurdering af, om der skal foretages ændringer i indsatsen, og om handleplanen skal revideres på denne baggrund. Denne vurdering skal herefter ske løbende med højst 6 måneders mellemrum, hvorfor man omtaler opfølgningspraksissen som hhv. 3 måneders opfølgningen og 6 måneders opfølgningen.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der senest inden 3 måneder efter iværksættelsen af foranstaltningen ses at være foretaget en vurdering af, hvorvidt indsatsen skal ændres og om handleplanen skal revideres.

6.2 Er der senest inden 3 måneder efter iværksættelsen af foranstaltningen foretaget en vurdering af, hvorvidt indsatsen skal ændres og om handleplanen skal revideres, jf. § 70, stk. 1?	Andel	Antal
Ja	74%	66
Nej	16%	14
Andet	10%	9
Total	100 %	89

Tabellen viser, at 3 måneders opfølgningen ses at være fundet rettidigt sted i 66 sager, svarende til 74% af det samlede antal sager. I 14 sager, svarende til 16%, ses det ikke af sagen, at 3 måneders opfølgningen er sket rettidigt. Det er ikke ensbetydende med, at der ikke er fulgt op i sagen, idet der alene måles på, om opfølgningen er sket inden for 3 mæne

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der inden for 6 måneder efter den første opfølgning ses at være foretaget en ny vurdering af, hvorvidt indsatsen skal ændres, og om handleplanen skal revideres.

6.3 Er der efter den første opfølgning med højst 6 måneders mellemrum foretaget en ny vurdering af, hvorvidt indsatsen skal ændres og om handleplanen skal revurderes, jf. § 70, stk. 1?	Andel	Antal
Ja	49%	44
Nej	18%	16
Ikke relevant	33%	29
Total	100 %	89

Tabellen viser, at 6 måneders opfølgningen kun ses at være sket rettidigt i 44 sager, svarende til 49%.

Igen er det væsentligt at fremhæve, at dette ikke er ensbetydende med, at der ikke er fulgt op i sagen, idet der alene måles på, om opfølgningen er sket inden for 6 måneder. Der er således i dette ledelses-tilsyn flere eksempler på, at 6 måneders fristen er overskredet med få dage.

I 29 sager, svarende til en tredjedel har det ikke været relevant at måle på dette, idet indsatsen er blevet afsluttet. I 16 sager, svarende til 18%, fremgår det ikke af sagen, at der er sket en rettidig opfølgning og dertil hørende en vurdering af, om indsatsen bør ændres.

Opfølgingspraksissen sikrer, at BBU kan følge med i, om den bevilligede støtteindsats formår at afhjælpe barnet/den unges vanskeligheder, eller om der skal foretages eventuelle tilpasninger. Dette er væsentligt både for at sikre, at barnet/den unge får den nødvendige hjælp, men også for at sikre, at foranstaltninger ikke løber længere, end formålet tilsiger. At fristen ikke er overholdt er ikke ensbetydende med, at der ikke er fulgt op i sagen, idet der alene måles på, om opfølgningen er sket inden for den i loven fastsatte frist. Det betyder, at en overskridelse på få dage også vil tælle som en fejl.

Samlet vurdering af støtteindsatsen

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor der efter en konkret vurdering aktuelt ses at være iværksat den relevante og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge. I dette målepunkt analyserer vi således på, om de udfordringer, som den børnefaglige undersøgelse peger på, ses at blive adresseret relevant og tilstrækkeligt af vores indsatser.

7.3 Er der efter en konkret vurdering aktuelt iværksat den relevante og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge?	Andel	Antal
Ja	97%	86
Nej, men sagen er tilstrækkeligt oplyst	2%	2
Nej, oplysningsgrundlaget er utilstrækkeligt	1%	1
Total	100 %	89

Tabellen viser, at der i 86 sager, svarende til 97% af det samlede antal sager, ses at være iværksat den relevante og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge. I blot 3 sager vurderes det ikke at være tilfældet. I 2 af sagerne skyldes denne vurdering, at sagen ikke er tilstrækkelig oplyst.

Både ud fra en juridisk og socialfaglig væsentlighedsbetragtning er dette målepunkt af helt afgørende betydning for, om vi lykkedes med at hjælpe de udsatte børn, unge og familier, som vi møder i BBU.

Opsamling

Kapitlet har beskrevet ledelses-tilsynets væsentligste fund i forbindelse med udarbejdelse af handleplan og opfølgning herpå.

Kapitlet viser sammenfattende, at:

- Vi er gode til at udarbejde handleplaner. Der foreligger samlet set handleplaner i 90 pct. af vores sager. Men vi bør samtidig have en opmærksomhed på målfastsættelsen i vores handleplaner, så vi sikrer, at disse bliver konkrete og målbare nok til, at vi kan følge relevant op, og at handleplanen kan udgøre et aktivt styringsredskab.
- Vi skal blive bedre til at sikre, at handleplanerne bliver udarbejdet, inden der træffes afgørelse. Dette ses ikke at være sket i 33 sager, svarende til 37% af det samlede antal sager. For at handleplanen kan udgøre det aktive styringsredskab, som den er tiltænkt at være, forudsætter det, at handleplanen udarbejdes inden, at der træffes afgørelse om en foranstaltning.
- Vi har et forbedringspotentiale ift. at sikre, at vores afgørelser altid bliver ledsaget af en klagevejledning. 30 pct. af vores sager er i dag ikke ledsaget af en klagevejledning.
- Vi skal blive bedre til at følge systematisk op sammen med udfører og borgerne og afvikle opfølgingsmøder, hvilket understøttes af Borgerens Plans Samarbejdsform. Dette vil give os bedre forudsætninger for at følge med i, om vores børn og unge modtager den rigtige støtteindsats.
- Det er vurderingen, at vi i stort set alle sager får iværksat relevant og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge. Dette sket i 97 pct. af vores sager.

På baggrund af disse fund i ledelsestilsynet iværksættes nu følgende handlinger/læringsinitiativer:

- BBU indførte med Borgerens Plan en ændret måde at arbejde systematisk med mål i handleplanen og med opfølgning. Borgerens Plan indebærer dels en ændret dokumentationspraksis og en ændret samarbejdsform, der har til formål at understøtte et tæt samarbejde mellem myndighed og udfører, hvor viden deles smidigt, og hvor der er fokus på inddragelse af udsatte børn og unge i arbejdet med handleplanen og opfølgning. Implementeringen af Borgerens Plan og herunder særligt samarbejdsformen er relevant ift., hvordan handleplanen bliver udformet, herunder ift. at sikre en bedre målfastsættelse. Samarbejdsformen udgør overordnet en bestemt mødetype, hvor borger, sagsbehandler og udfører i fællesskab udarbejder og kvalificerer handleplanens indsatsmål, og herudover løbende afholder opfølgingsmøder med det formål at følge op på indsatsen og målene i handplanen.

BBU er ikke i mål med implementeringen af Borgerens Plan eller samarbejdsformen, da det er en længerevarende faglig udviklingsproces hos mange medarbejdere. Det er forventningen, at omstillingen på sigt vil resultere i, at arbejdet med handleplaner vil ske ud fra ovennævnte systematik, og at det i fremtiden vil fremgå, hvilke handleplansmål og delmål der arbejdes med i de konkrete sager. Derudover er det også forventningen, at målformuleringer i BBU på både myndigheds- og udfører niveau i højere grad vil afspejle, at borgeren har deltaget aktivt i udarbejdelsen af målene i handleplanerne.

Der er på nuværende tidspunkt planlagt følgende implementeringsunderstøttende aktiviteter i regi af Borgerens Plan.

- Der uddannes og opkvalificeres løbende nøglemedarbejdere i både udfører centre og myndighed, hvilket forventes at bidrage positivt til implementeringen af samarbejdsformen.
- Der gennemføres sparringsforløb i 60 sager, hvor myndighedssagsbehandlere og udfører skal samarbejde om planlægning af opstarts- og opfølgingsmøder i regi af §140 og §70.
- Der sikres ledelsesmæssig fokus på sammenhængen mellem ICS og Borgerens Plan vha. faste mødefora, hvor der gives faglig sparring.

Samlet set er det forventningen, at ovenstående aktiviteter vil skabe bedre forudsætninger for, at vores handleplaner bliver udarbejdet til tiden og med en bedre målfastsættelse fremadrettet, således at handleplanen i endnu højere grad kan blive det aktive styringsdokument for indsatsen for både sagsbehandlere, udfører og borger, som det er tiltænkt.

5. § 11 sager

Dette kapitel behandler ledelsestilsynets væsentligste fund i gennemgangen af de forebyggende § 11 sager.

Formålet med servicelovens § 11 er at understøtte det tidlige forebyggende arbejde på børne- og ungeområdet og give mulighed for at sætte ind tidligt, inden problemerne vokser sig så store, at der bliver behov for mere omfattende indsætter. Målgruppen for støtteindsætter efter § 11 har et mindre og mere afgrænset støttebehov, og en forebyggende indsats efter § 11 kræver derfor ikke udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse eller udarbejdelse af en handleplan. I de tilfælde, hvor der ses at være støttebehov udover en afgrænset problemstilling, er det ikke tilstrækkeligt med en indsats efter § 11. I disse tilfælde skal der udarbejdes en § 50 og gives en støtteforanstaltning efter § 52. § 11 sagerne indgår derfor heller ikke i samme sagsflow, som de øvrige afgørelsessager, og vil derfor blive behandlet og afrapporteret særskilt i dette kapitel.

Det skal bemærkes, at der alene er blevet målt på 10 § 11 sager, mens der er blevet målt på 89 afgørelsessager i de foregående kapitler. Det skal herudover bemærkes, at der ligesom for afgørelsessagerne også ses at være forskelle mellem de 3 niveaues måling af § 11 sagerne. Forskellene kan dog synes større i denne sammenhæng, da antallet af sager er mindre og dermed mere følsomt for udsving. De 3 niveaues målinger af alle sagerne fremgår af bilag 1.

Oplysningsgrundlag

Selvom der ikke er krav om udarbejdelsen af en børnefaglig undersøgelse, når der bevilliges § 11 foranstaltninger, skal de stadig være tilstrækkeligt oplyst til at kunne træffe beslutning om, hvilken forebyggende foranstaltning der egner sig bedst til at håndtere problemstillingen. I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, som vurderes at være tilstrækkeligt oplyst på tidspunktet for valg af forebyggende indsats.

1.1 Er sagen oplyst tilstrækkeligt på tidspunktet for valg af den forebyggende indsats, som tilsynet vedrører?	Andel	Antal
Ja	60%	6
Nej	40%	4
Total	100 %	10

Tabellen viser, at 6 ud af 10 sager ses at være tilstrækkeligt oplyst på tidspunktet for valget af den forebyggende indsats.

Dette udgør et forbedringspotentiale, som vil blive adresseret.

Vurdering af støttebehov

Forebyggende indsatser efter § 11.3 gives, når der er tale om en afgrænset problemstilling, som man vurderer, at støtteindsatsen vil kunne afhjælpe. I de tilfælde, hvor der ses at være støttebehov herudover, er det ikke tilstrækkeligt med en indsats efter § 11. I disse tilfælde skal der udarbejdes en § 50 og gives en støtteforanstaltning efter § 52.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor det vurderes, at den tilbudte støtte efter § 11, stk. 3, kan imødekomme barnet/den unges behov.

3.2 Vurderes det, at den tilbudte støtte efter § 11, stk. 3, kan imødekomme barnet den unges behov?	Andel	Antal
Ja	60%	6
Nej, der er ikke tale om en afgrænset problemstilling	20%	2
Nej, oplysningsgrundlaget er utilstrækkeligt	20%	2
Total	100 %	10

Tabellen viser, at det i 6 sager vurderes, at den tilbudte støtte imødekommer barnet/den unges behov. I 2 sager vurderes oplysningsgrundlaget at være utilstrækkeligt. I yderligere 2 sager er det vurderingen, at der ikke er tale om en afgrænset problemstilling, og at § 11 støtten dermed ikke vurderes at være tilstrækkeligt.

Det er positivt, at det i flertallet af sagerne vurderes, at § 11 støtten ses at være relevant og tilstrækkelig. Der er dog, ligesom påpeget ovenfor, en opmærksomhed på at sikre, at oplysningsgrundlaget er tilstrækkeligt, således at denne vurdering kan foretages.

Opfølgning

Der gælder ikke en direkte lovbestemt pligt til at følge op på forebyggende indsatser bevilget efter § 11, stk. 3. Det bør dog sikres, at sagerne følges løbende, så det er muligt at vurdere, om den hjælp, vi yder, fortsat opfylder formålet, og om der sker ændringer i barnets/den unges behov eller forhold i familien, som medfører, at der bliver behov for mere eller en anden form for støtte.

I nedenstående tabel fremgår antallet af sager, hvor det kan ses i sagen, at der er fulgt relevant op på om indsatsen efter § 11, stk. 3 er tilstrækkelig og opfylder sit formål.

3.3 Er der fulgt relevant op på om indsatsen efter § 11, stk. 3 er tilstrækkelig og opfylder sit formål?	Andel	Antal
Ja	40%	4
Nej	60%	6
Total	100 %	10

Tabellen viser, at der i 4 ud af 10 sager kan ses i sagen, at der er fulgt relevant op på, om indsatsen er tilstrækkelig og opfylder sit formål. Af ledelsestilsynets gennemgang fremgår det i forlængelse heraf, at der ses en forskelligartet praksis for, hvordan der følges op i disse sager på tværs af BBU.

Dette vil blive adresseret som en særskilt opmærksomhed i den fremadrettede læring på baggrund af ledelsestilsynet.

Opsamling

Kapitlet har beskrevet ledelsestilsynets væsentligste fund i forbindelse med gennemgangen af § 11 sagerne.

Kapitlet viser sammenfattende, at:

- Vi har et forbedringspotentiale ift. at sikre et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Sagerne er ikke tilstrækkeligt oplyst i 40 pct. af tilfældene.
- I de fleste sager har vi afgrænset brugen af § 11 til afgrænsede problemstillinger.
- Vi skal blive bedre til at sikre relevant opfølgning på § 11 indsatserne mhp. at sikre, at den pågældende indsats er tilstrækkelig og opfylder sit mål. Dette kan ikke ses at være sket i 60 pct. af sagerne.

På baggrund af disse fund i ledelsestilsynet iværksættes nu følgende handlinger/læringsinitiativer:

- På baggrund af den uensartede praksis for notatpligt og opfølgning i §11 sagerne, er retningslinjerne på området blevet opdateret, og den reviderede praksis er i gang med at blive implementeret i enhederne. For at understøtte arbejdet yderligere, vil BBU igangsætte en faglig udviklingsproces i dialog mellem jurister og faglige koordinatore og afdelingsledere med fokus på kriterierne for anvendelse af § 11.3.

6. Tema nedslag: Efterværn

Ved hvert ledelsestilsyn vælges der et tematisk nedslagspunkt, som bliver behandlet særligt indgående. Der udvælges 30 sager, som belyser sagsbehandlingen knyttet til temaet mhp. at skabe et fokuseret læringsnedslag ved hvert ledelsestilsyn. Ved dette ledelsestilsyn har temaet været efterværn, og der er således på niveau 2 blevet gennemgået 30 sager med unge, som har været i målgruppen for at modtage efterværn.

Overordnet viser temanedslaget om efterværn, at vores særlige styrke på området består i, at vi i langt størstedelen af sagerne får truffet afgørelse om efterværn. Der ses ofte fine begrundelser, hvor der bliver lagt vægt på relevante oplysninger for vurderingen. Hertil kommer, at vi er gode til at tage stilling til, hvordan vi på bedst mulig vis får hjulpet de unge, som ikke bevilliges efterværn, videre. Omvendt består vores særlige udfordringer på området i at sikre, at der bliver truffet afgørelse om efterværn rettidigt, og senest inden den unge fylder 18 år, samt at få inddraget og partshørt både de unge og deres forældre i sagsforløbet. En mere detaljeret gennemgang af de 30 sager viser således, at:

- Vi træffer i langt størstedelen af vores sager korrekte afgørelser om efterværn. I kun 2 ud af 27 sager vurderes det, at vores afgørelse omkring bevilling af efterværn ikke er korrekt.
- Vi har et forbedringspotentiale ift. at sikre, at der træffes beslutning om efterværn senest 6 måneder inden den unge fylder 18. Dette kan ikke ses at være sket i 13 ud af de 27 sager.
- Vi har et forbedringspotentiale ift. at begrunde vores afgørelse på området og henvise til relevante regler og klagevejledninger. Dette kan ikke ses at være sket i 6 ud af 27 sager.
- Vi har et stort forbedringspotentiale ift. at inddrage og partshøre både unge og forældre i sagsforløbet. Dette kan ikke ses at være sket i tilstrækkelig grad i 10 af de 27 sager, hvor der er blevet truffet afgørelse om efterværn.
- Når vi bevilliger efterværn, har vi et opmærksomhedsområde ift. at sikre, at handleplanen bliver revideret forinden afgørelsen i overensstemmelse med § 68, stk. 11. Dette kan ikke ses at være sket i 9 af de 27 sager, hvor der er blevet bevilliget efterværn.
- Vi har en udfordring med at få skabt en større ensartethed i brug af fællesskabelonerne i DUBU, både når der bevilliges efterværn, når der gives afslag og ved ophør om efterværn. Skabelonerne har henvisninger til lovgrundlaget.
- I de sager, hvor vi ikke træffer beslutning om efterværn, er vi som hovedregel gode til at sikre, at der tages stilling til, hvordan vi bedst hjælper de unge videre. Af de 30 sager, er det kun vurderingen, at dette ikke er sket på tilstrækkelig vis i 2 sager.

På baggrund af disse fund i ledelsestilsynet iværksættes nu følgende læringsinitiativer:

- Der vil ske en systematisk tilbagemelding til afdelingsledere og faglige koordinatore omkring udviklingsområderne på efterværnsområdet mhp. at sikre, at de i deres faglige sparring har en større opmærksomhed på:
 - At der følges bedre og tidligere op på efterværnsager mhp. at sikre, at der træffes afgørelse rettidigt. Der bliver overordnet set truffet afgørelse om efterværn meget sent i sagsforløbet, dvs. meget tæt på, at den unge fylder 18 år både i anbringelsessagerne og i de forebyggende efterværnsager
 - At handleplanen revideres inden afgørelse og i samarbejde med den unge, og at målene i handleplanen forholder sig til den unges situation, samt at alle forhold omkring den unge bliver belyst
 - At der i de sager, hvor der ikke bevilliges efterværn, sikres at sagsbehandlerne vejleder de unge om muligheden for at få efterværn på et andet tidspunkt
- At selve afgørelserne fremadrettet bliver mere strukturerede og velargumenterede med relevante henvisninger til lovgrundlag samt indarbejdes i de tiltænkte skabeloner.
- Det er forventningen, at DUBU kan afhjælpe nogle af ovenstående udfordringer i form af adviser, som kan hjælpe sagsbehandlerne med at huske, hvornår der skal træffes beslutning om efterværn, hvornår der skal følges op på handleplanen samt ved en struktureret anvendelse af afgørelsesskabelonerne.